

GUIA BREU PER ELABORAR EL PLA LOCAL DE JOVENTUT

Índex de continguts

1. PRESENTACIÓ.....	3
Què és un pla de joventut.....	3
Què diu la normativa	3
Quin és l'objectiu del pla.....	4
2. DIAGNOSI	4
Anàlisi de la realitat juvenil (ARJ).....	5
Tècniques de recerca	7
Anàlisi de les polítiques de joventut (APJ)	7
Agents involucrats en l'anàlisi.....	8
Fonts d'informació	9
Qui participa en el pla i quin paper hi té.....	11
3. ESTRUCTURACIÓ DEL PLA	12
Fase de disseny	12
Fase de temporalització.....	15
Fase d'avaluació.....	16
Fase de Memòria	19
4. BIBLIOGRAFIA.....	20

1. PRESENTACIÓ

Què és un pla de joventut

El Pla Local de Joventut vol donar la resposta més adequada a les necessitats del col·lectiu jove dins les competències municipals. Per això, s'ha d'analitzar la realitat juvenil del municipi —implicant-hi diferents agents i dinamitzant el jovent— per ordenar, orientar i planificar les polítiques de joventut, amb la finalitat de millorar la qualitat de vida del col·lectiu jove a través d'accions concretes.

Així, un pla local de joventut és el document que recull les estratègies que permeten respondre a les necessitats i expectatives del jovent de cada localitat. Redactat quan ja es coneix la seva realitat, amb la participació ineludible dels joves i la recollida d'informació d'altres fonts, analitzades les polítiques juvenils i estructurant les actuacions que es volen dur a terme durant els pròxims cinc anys i amb un coneixement clar dels recursos de què es disposa.

Què diu la normativa

Les fonts normatives que s'han de tenir en compte perquè afecten el desenvolupament de les polítiques de joventut a Mallorca i de les polítiques municipals, són:

L'article 48 de la Constitució espanyola de 1978, que estableix que els poders públics han de promoure les condicions per a la participació lliure i eficaç de la joventut en el desenvolupament polític, social i cultural.

A més, els apartats 12 i 13 de l'article 30 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears (LO 1/2007) disposa que la Comunitat Autònoma té la competència exclusiva en matèria de lleure i de joventut, pel que fa al disseny i l'aplicació de polítiques, plans i programes destinats al jovent. Així mateix, els apartats 9 i 16 de l'article 70 estableixen que les matèries esmentades són també competència pròpia dels consells insulars i que, per tant, (article 72) també tenen potestat reglamentària en aquestes matèries.

L'article 11 de la nova Llei 5/2022, de 8 de juliol, de polítiques de joventut de les Illes Balears, sobre les competències dels ajuntaments diu, entre d'altres, que «Corresponen als ajuntaments i, si n'és el cas, a altres entitats locals d'àmbit inferior o superior al municipal [...] participar en la planificació [...] de les polítiques juvenils i impulsar les actuacions que es

duguin a terme en l'àmbit municipal; elaborar [...] plans i programes d'àmbit municipal en relació amb el jovent, coordinar les polítiques juvenils» i, el punt que més ens interessa: «elaborar, aprovar i, si n'és el cas, modificar un pla local de joventut, mitjançant un procediment que en faciliti la participació del col·lectiu de professionals de les polítiques i de l'àmbit de la joventut que treballen en el territori i garanteixi la de les associacions juvenils i la gent jove en general».

Referint-se a la planificació d'àmbit insular i local, l'article 42 indica que el pla de joventut ha de comptar amb, almenys, una diagnosi, un disseny, una temporalització i una avaluació. És recomanable que el PLJ també inclogui una memòria de les actuacions.

Quin és l'objectiu del pla

L'objectiu del PLJ és donar una resposta adequada a les necessitats i expectatives del col·lectiu dels habitants del municipi d'entre 16 a 30 anys.

2. DIAGNOSI

A l'hora de definir una política de joventut, s'han de detectar els problemes socials que la intervenció, el pla, intenta alleugerir i transformar.

La diagnosi és la presa de decisions sobre què es vol analitzar, quina és la millor manera d'obtenir la informació que es necessita i quines les conclusions que ajudaran a orientar el disseny del pla.

Les tres fases de la diagnosi són:

- a) Plantejament de la diagnosi (àmbits prioritaris: què s'analitzarà i què no).
- b) Anàlisi de la realitat juvenil (realitat social del jovent del municipi, causes de les condicions socials i necessitats i demandes).
- c) Anàlisi de les polítiques de joventut (elements que ajuden o en dificulten l'aplicació, percepció que en té el jovent i com s'hi relacionen els diferents agents).

La diagnosi és una oportunitat perquè el jovent, els professionals i els polítics participin des del principi en el procés d'elaboració del pla local de joventut.

Una diagnosi en la qual participen el jovent, els professionals i els polítics relacionats amb les polítiques de joventut fa que s'adeqüi a les necessitats d'una manera més real i consensuada i que faciliti millorar les polítiques de joventut i la redacció final del pla.¹

Anàlisi de la realitat juvenil (ARJ)

Es tracta d'obtenir informació i analitzar-la per conèixer les condicions de vida dels joves del municipi, els seus problemes i necessitats, identificant-ne les causes i els efectes.

El coneixement previ de la realitat és el punt de partida des del qual s'ha d'iniciar el treball.

Per aconseguir un coneixement constant de la realitat juvenil (Sala, P. M, 2008) s'ha de tenir un coneixement «dinàmic» dels i les joves, s'ha de garantir que es farà un informe anual de la joventut i que s'avaluarà la política dirigida a aquesta població.

Seguint amb Salas, P.M (2008), el coneixement dinàmic dels i les joves és la informació qualitativa que es pot obtenir en les intervencions i la interlocució amb la joventut. La idea és ordenar aquesta informació, de manera organitzada també en el temps i en la freqüència per treure conclusions útils per guiar la política de joventut.

Es pot començar per fer un recull de dades referides als grups o associacions juvenils del municipi, grups amb participació nombrosa de joves, col·lectius amb els quals entrem en contacte que no estan formalitzats, joves que fan ús de programacions de la política local de joventut o participen i/o acudeixen als serveis de les diferents àrees municipals.

Per a la recollida de la informació cal generar criteris bàsics com els trams d'edat que s'escullen com a unitats, els límits d'edat entre els quals se situa la joventut o la terminologia

¹ Per fer una diagnosi de la realitat juvenil i de les polítiques juvenils, les entitats locals han de garantir que les persones joves participin en l'elaboració i l'avaluació dels plans de joventut, com assenyalava l'article 42 de la Llei 5/2022, de 8 de juliol, de polítiques de joventut de les Illes Balears. S'ha de tenir en compte la part de les estadístiques i estudis de la comunitat autònoma de les Illes Balears (article 44).

Els articles 52 i 53 indiquen quines són les formes de participació juvenil i els processos de participació i consulta juvenils (per a la fase de diagnosi i avaluació del pla). Sense deixar de fer referència a la participació, l'article 57 diu que «L'educació en la participació ha de ser un dels eixos bàsics de la planificació de les polítiques de joventut i s'ha de facilitar la creació d'estructures d'aprenentatge de la participació».

(activitat, servei...). Sense deixar de banda la importància que les fonts d'informació han de ser contrastades i fiables.

A fi que les dades recollides siguin més entenedores i senzilles d'interpretar, es poden traslladar a un gràfic i a una relació final de dades més rellevants.

L'informe anual serà una eina per detectar dificultats o problemàtiques noves, facilitar l'actualització i la correcció de les actuacions en matèria de joventut, determinar les prioritats d'actuació i revisar de manera continuada el pla local, entre d'altres.

La informació ha de ser referida als i les joves del municipi.²

Una altra font d'informació són les dades de tots els serveis o programacions que, des de qualsevol departament municipal, s'adrecen als joves o els atenen, tot i no ser precisament part de la política de joventut. Per aconseguir aquesta informació, s'han d'acordar entre els diferents serveis i el departament de joventut la sistematització de les dades i un canal de comunicació.

La informació pot ser referida al tipus de serveis o programa que s'adreça als joves (indicant els objectius, a qui va dirigit, a quina àrea pertany, nombre d'usuaris, difusió del servei adreçada al jovent, etc.)

De tot això, podem concloure que per fer un estudi de la realitat juvenil de qualitat i real s'han d'usar *tècniques d'investigació* vàlides i efectives. No es pot tractar només de recollir dades sense sentit ni orde.

Per conèixer bé la realitat juvenil i que les polítiques que s'adrecen a aquest grup generacional siguin les correctes, de qualitat i adaptades a la seva realitat, s'ha de partir d'una bona diagnosi.

L'estudi de la realitat juvenil ha de contenir, almanco, els objectius i la descripció de la recerca, les dades recollides i l'anàlisi (dades quantitatives i qualitatives), comparació amb dades anteriors i les conclusions que es poden treure de l'estudi.

² Sala, P.M. (2008) «El coneixement de la realitat», a *Polítiques locals de Joventut Criteris, eines i Recursos*. Barcelona: Direcció de Comunicació de la Diputació de Barcelona.
https://llibreria.diba.cat/cat/lilibre/politiques-locales-de-joventut-criteris-eines-i-recursos_42782

Tota aquesta anàlisi ha d'anar dirigida a desenvolupar dinàmiques amb objectius vàlids, assolibles i que responguin als problemes i necessitats dels joves.

Tècniques de recerca

Segons els objectius que es persegueixin, alguna de les tècniques més habituals i adequades per una recerca encaminada a desenvolupar polítiques de joventut són: enquestes generals a la població, enquestes directes a usuaris o participants de serveis, grups de discussió homogenis i heterogenis, grups de discussió monogràfics i pluritemàtics, entrevistes individuals a joves, entrevistes a agents juvenils, grups de discussió amb agents juvenils, assemblees o convocatòries obertes, informe estadístic, auditoria tècnica de les polítiques de joventut anteriors, auditoria de les actuacions que l'Ajuntament, en conjunt, ha adreçat als joves.³

Anàlisi de les polítiques de joventut (APJ)

Per obtenir una informació completa sobre les necessitats del jovent i si hi ha recursos o no i poder-hi fer front, també s'han d'analitzar les polítiques de joventut impulsades i elaborades des de la Regidoria de Joventut i des de les d'altres àrees i/o regidories de l'Ajuntament que tinguin com a destinatàries les persones joves.

A partir de les necessitats que detectem en l'anàlisi de les polítiques, hem de formular els objectius del pla.

També s'han de considerar les polítiques d'altres administracions territorials (estatal, supramunicipal i municipal) així com les actuacions que sorgeixen de la societat civil (associacions, plataformes, grups de joves...), de les diferents institucions públiques i privades (col·legis de professionals, observatoris, universitats, agents del tercer sector...) i, fins i tot, dels diferents agents que intervenen en el sistema econòmic (caixes, empreses...).

³ Sala, P.M. (2008) *Op. cit.*

En el **plantejament de l'APJ** s'ha de decidir quines són les polítiques o els aspectes de les polítiques que es volen analitzar amb més profunditat.

Com en l'ARJ, per detectar les polítiques rellevants per al tema que s'hagin prioritzat es poden formular preguntes que hi facin referència i ajudin a concretar què es vol analitzar.

Dues fonts per recollir informació són:

- Informació documental
 - Avaluació del PLJ i el mateix PLJ anterior (si n'hi havia).
 - Memòries, plans estratègics, planificacions de l'àrea de joventut o altres àrees de l'Ajuntament i altres institucions.
- Informadors clau: informació que es pot obtenir a través dels tècnics i regidors de joventut i altres àrees o institucions implicades en les polítiques de joventut, membres d'organitzacions, grups de joves a través de qüestionaris breus, entrevistes, grups de discussió, tallers...

La informació per recollir dependrà de cada actuació i dels aspectes que s'hagin identificat com a prioritaris per a l'APJ. També és recomanable identificar els recursos que hi ha disponibles.

A l'hora de recollir la informació convé tenir una manera de sistematitzar-la, la qual cosa ens facilitarà poder-la interpretar. Es pot fer seguint les preguntes d'anàlisi formulades al principi de la fase de diagnosi.

Un altre aspecte que cal valorar és si les polítiques adreçades als joves del municipi segueixen els criteris de participació, transformació i qualitat.

Agents involucrats en l'anàlisi

Els ajuntaments són els encarregats de posar en marxa els processos d'elaboració dels PLJ, els qui fixen les pautes que han de seguir tot el procés i els qui decideixen com serà el document.

Algunes consideracions que s'haurien de tenir en compte abans d'iniciar qualsevol d'aquests processos són:

- Deliberar les prioritats programàtiques i els objectius que es persegueixen amb l'elaboració del pla.

- Decidir si es vol incorporar la participació de la gent jove i dels diferents agents implicats a l'hora de definir les polítiques de joventut, determinar el nivell de participació amb què es vol treballar (informació-consulta-decisió) i quines fases es faran de forma participativa.
- Assegurar que es parteix d'un cert consens inicial sobre l'elaboració del pla per assegurar la continuïtat i la implementació dels resultats que en derivin. El consens s'hauria de produir tant pel que fa al partit polític que governi —per evitar que els canvis polítics afectin el desenvolupament d'un pla que va més enllà d'una legislatura— com pel que fa al personal tècnic, entesa la transversalitat de les polítiques de joventut.

Tant els **consells locals de joventut** com les **entitats juvenils** han de poder formar part del procés de manera participativa i plena, ja que són els màxims representants de la societat civil organitzada juvenil. Així, les administracions públiques han fer que aquesta participació sigui efectiva durant l'elaboració de la diagnosi i del pla.

Fonts d'informació

Com assenyalava Sala, P.M. en la publicació *Polítiques locals de Joventut. Criteris, eines i recursos* (2008), les fonts d'informació es poden dividir en tres grups:

Primer. Engloba les *accions* que es fan per conèixer *la realitat del jovent del municipi*.

Segon. Totes *aquelles que s'usen (o s'haurien d'usar) per avaluar* les actuacions.

Tercer. *El sistema organitzatiu*, el conjunt de dispositius tècnics de què ens dotam per treballar.⁴

Per recollir la informació per analitzar la realitat juvenil i les polítiques de joventut a la *Guia Breu de tècniques i eines d'anàlisi per a les polítiques de joventut* hi ha diverses **tècniques o eines**, que

poden ser més útils per als professionals de les polítiques de joventut. En aquesta guia n'exposam algunes.⁵

⁴ Podeu trobar més informació a Sala, P.M. (2008) *Op. cit.*

⁵ «Guia Breu de Tècniques i eines d'anàlisi per a les polítiques de joventut» https://www.ccmareme.cat/ARXIUS/2011/BUSCADOR_JOVE/Guia_Breu_Tecnicas_Eines_Analisi.pdf (Accés: 31/01/ 2023).

Un dels aspectes que determinarà l'elecció de la tècnica per analitzar la realitat juvenil i les polítiques de joventut és la disponibilitat de recursos.

Una altra cosa que cal valorar són els diferents perfils de joves per evitar l'exclusió dels perfils menys visibles, per raons de gènere, origen, edat o classe social.

Els objectius i el tipus d'informació que es vol extreure també determinaran la tècnica que cal escollir. Així, si es tracta de comparar realitats, recollir dades numèriques pot ser una bona eina. Si, al contrari, volem fer una diagnosi participativa, s'ha d'escollir una tècnica que mobilitzi els agents que hi han de participar.

Anалitzar dades estadístiques pot ser una tècnica indicada per quantificar la importància de certs fenòmens, també pot ser d'ajuda per fer una aproximació a les característiques del col·lectiu que s'estudia, o per comparar la realitat d'un grup (o la situació d'un municipi) respecte d'un altre. Una anàlisi més complexa també pot servir per establir relacions de causalitat.

Les dades estadístiques secundàries són dades que uns altres organismes ja han recollit en registres o a través d'enquestes. Hem de tenir en compte que aquestes dades s'han recollit amb una finalitat diferent a la nostra, la qual cosa fa que, tal volta, no donin resposta a l'anàlisi que volem fer.

Algunes fonts de dades estadístiques podrien ser: el padró municipal, el cens, l'observatori de joventut de les Illes Balears,⁶ l'anuari de la joventut,⁷ l'observatori per a la igualtat,⁸ l'enquesta de la joventut de les Illes Balears,⁹ entre d'altres.

La informació que es pot aconseguir a través de **les enquestes** és semblant a la que es pot obtenir de les estadístiques, la diferència està en què l'enquesta ens permet fer preguntes més directes en relació a les dades que ens interessin.

Les dades que s'extreuen de l'enquesta ajuden a quantificar i mesurar un o diversos aspectes i comparar entre diferents grups i contextos.

Guia d'estàndards de qualitat: <https://www.youthforum.org/files/QSY20-20Spanish.pdf>
(Accés: 31/01/2024)

⁶ <https://www.caib.es/sites/objib/ca/inici-33505/?campa=yes>

⁷ https://ibdigital.uib.es/greenstone/sites/localsite/collect/anuariJoventut/index/assoc/2022_anuari_jove/ntutpdf.dir/2022_anuari_joventut.pdf

⁸ <https://observatori-igualtat.es/estadistiques/>

⁹ https://ibestat.caib.es/ibestat/page?p=ficha_operacion&num_ficha=314009

El primer pas és elaborar el qüestionari que ha d'incloure les preguntes que s'han de fer a les persones entrevistades. Les preguntes han de versar sobre els temes que volem analitzar i, també, han de recollir informació sobre el perfil social de les persones que hi participen (sexe, edat, estudis, nacionalitat, ...) per poder-ne comparar els resultats.

Cal tenir en compte que, perquè la informació recollida tingui validesa, la mostra de població ha de ser suficientment representativa.

A la *Guia breu de tècniques i eines d'anàlisi per a les polítiques de joventut* podeu trobar informació ampliada per analitzar les polítiques de joventut.

Qui participa en el pla i quin paper hi té

L'art. 78 de la Llei 5/2022, de 8 de juliol, de polítiques de joventut de les Illes Balears assenyala que «els professionals i les professionals **de les polítiques** de joventut són les persones que es dediquen a la recerca, al disseny, a la direcció, a l'aplicació i a l'avaluació de plans, programes o projectes destinats a la joventut des de les administracions públiques i des de les entitats sense ànim de lucre, en el marc de les polítiques de joventut. S'hi consideren el personal tècnic de joventut, els informadors i les informadores juvenils i els dinamitzadors i les dinamitzadores juvenils.

El col·lectiu professional **de l'àmbit** de la joventut està format pel conjunt de professionals de l'apartat 1 anterior i, a més, pels directors i les directores i els monitors i les monitores d'activitats de lleure educatiu i altres perfils que treballen en aquest àmbit».

Entre els perfils professionals de joventut trobam:

- Tècnic/a de joventut: màxim responsable tècnic de l'àrea de joventut, de la planificació de les polítiques de joventut, de l'aplicació de programes (planificació, execució, coordinació dels diferents programes, avaluació, revisió i actualització de les programacions creades), de la direcció de serveis específics de l'àrea de joventut i d'espais o d'equipaments propis de joventut. També és la persona interlocutora amb les altres àrees del municipi.
- Personal dinamitzador: és la persona encarregada de la dinamització de programes i de les actuacions concretes, a més d'estimular l'activitat associativa i participativa dels joves i dinamitzar els canals de comunicació amb el jovent. Té un paper fonamental en la detecció de demandes expressades per la ciutadania jove.

- Perfil del director o directora de joventut: planifica, organitza, gestiona i avalua projectes de temps lliure educatiu, resultant de les línies d'actuació de l'àrea de joventut. Dinamitza els equips de treball en el desenvolupament de projectes i d'activitats i en participa de forma activa. Així doncs, ha de tenir coneixement i capacitat en tècniques i recursos educatius d'animació en el temps lliure. A més, identifica les demandes i els interessos del jovent, fent-los participants i involucrant-los en el desenvolupament de les propostes.
- Perfil del monitor/a de joventut: planifica, organitza i avalua projectes i activitats de temps lliure educatiu, resultant de les línies d'actuació de l'àrea de joventut, amb la supervisió del director o directora de joventut, dinamitza activament grups, projectes i activitats del i pel jovent. Ha de saber i posar en pràctica tècniques i recursos educatius d'animació en el temps lliure i s'ha de saber adaptar a les característiques de la població jove del municipi. També atén i identifica les demandes i els interessos del jovent involucrant-los en les propostes.
- Perfil de l'informador/a juvenil: des de l'atenció directa al públic, organitza i gestiona serveis i accions d'informació i d'orientació que responen als interessos, necessitats i demandes del jovent. També promou accions socioeducatives en l'àmbit de l'educació no formal, per arribar al desenvolupament integral del jovent com a ciutadans i ciutadanes i aconseguir la igualtat d'oportunitats.

3. ESTRUCTURACIÓ DEL PLA

El PLJ s'estructura en quatre fases:

- Fase de disseny
- Fase de temporalització
- Fase d'avaluació del pla
- Fase de memòria

Fase de disseny

Consisteix en definir els eixos estratègics i les actuacions que es faran en matèria de joventut. En aquesta fase s'ha de tenir present la realitat diversa dels i les joves del municipi (edat, situació socioeconòmica, origen, gènere, orientació sexual) a l'hora de desenvolupar unes

polítiques de joventut adequades, que ofereixin una resposta a les demandes i les necessitats, també diverses, del jovent de la localitat.

Lligat amb els continguts de la diagnosi i en relació a quina és la realitat de la qual partim, a quina realitat volem arribar i com, el pla ha d'identificar els **objectius estratègics o generals** per a cada eix d'actuació. Es tracta d'indicar quins són els efectes que es volen provocar a llarg termini.

A l'hora de redactar els objectius s'ha de fer de manera realista, coherent amb la realitat i tenint en compte que han de ser assolibles i avaluable (establint indicadors).

En la fase de disseny del pla es planifica l'estratègia i els eixos sobre els quals volem treballar.

És a dir, partint del l'eix o àmbit d'actuació, es defineixen els objectius generals que formen part dels programes i/o projectes i que recolliran, de forma àmplia, les actuacions que es volen desenvolupar per a cada eix (per cada eix d'actuació, s'han de definir els objectius estratègics o generals).

Els eixos són els àmbits als quals es dirigeixen les polítiques de joventut.

EIX ESTRATÈGIC: EMANCIPACIÓ	
ÀMBIT: OCUPACIÓ	
OBJECTIU GENERAL	OBJECTIU ESPECÍFIC
Fomentar l'orientació professional per assolir més èxit educatiu i acompanyar al món laboral la població jove	Garantir l'accés a un sistema d'orientació professional articulat.
	Fomentar l'autoconeixement personal, l'adquisició d'habilitats i competències personals per a l'ocupació.

A partir dels objectius generals es descriuen els objectius específics, que es formulen en la programació de les actuacions més concretes que es volen fer.

Així doncs, el nivell següent són els **objectius específics**, que depenen de cada objectiu general. Són més operatius i s'adapten a les necessitats. Es refereixen a situacions concretes de les necessitats i corresponen als objectius que s'estan perseguint.

En els programes, els eixos de treball, es divideixen i se'ls assigna ordre i prioritat. Cada programa es divideix en accions, que són les actuacions que es duen a terme directament amb la població.

La programació de les accions directes ha de ser flexible, ha de permetre canvis a l'hora d'aplicar-se i adaptar-se a l'espai i al temps, en resposta a l'avaluació continua: Tot amb la idea de millorar-ne l'eficàcia, l'impacte i, a més, per fomentar la participació del jovent en la presa de decisions.

Per dissenyar els objectius, s'ha de tenir en compte que han de seguir un ordre jeràrquic en la descripció (objectius generals, objectius específics i objectius concrets). Els objectius han d'identificar els resultats de l'acció perquè puguin ser avaluable, qualitat que es dona en els objectius més concrets i realistes. Els destinataris de l'acció dels objectius han d'estar identificats, així com la planificació temporal del compliment.

En la programació s'especifiquen els objectius generals i els específics. Mentre que en els programes es vol assolir un o més objectius des d'una perspectiva general, en les actuacions se cerca donar resposta a necessitats concretes. En el moment que es dissenya la programació s'han de formular també **els indicadors d'avaluació** ([SIAPJove. Sistema d'indicadors per avaluar les polítiques municipals de joventut > Estructura > Estructura del SIAPJove \(udg.edu\)](https://siapjove.udg.edu)) que facilitin analitzar els resultats que s'han obtingut.

Un possible model de fitxa de programa o d'actuació podria ser el següent:

1. *Nom de l'eix al qual pertany.*
2. *Nom del programa o de l'actuació.*
3. *Objectiu general i objectiu específic al qual pertany.*
4. *Descripció del que es vol fer.*
5. *Indicadors d'avaluació del programa o actuació.*
6. *Descripció de les àrees/serveis/agents que el desenvoluparan.*
7. *Beneficiaris del programa o actuació.*

Font: Guia PLJ . ELEMENTS DECISORIS PER APOSTAR PEL PLA LOCAL DE JOVENTUT.
https://ejoventut.gencat.cat/web/.content/ejoventut/recursos/tipus_de_recurs/documentacio/arxiu/document/guia_plj_diba.pdf (Accés: 14/02/2023).

Un altre aspecte que cal tenir en compte en el moment de dissenyar el pla és la **metodologia per implementar els programes i les actuacions**. Es tracta de descriure i sistematitzar el conjunt de tècniques i procediments que es duran a terme en el projecte o les activitats per arribar als objectius planejats (personal necessari, pressupost, implicació de les diferents àrees municipals...).

En el moment de fer el disseny s'ha de tenir en compte que el públic al qual va dirigit el pla és la població jove del municipi. Per això, el llenguatge i els canals de comunicació amb els quals es vol arribar fins al jovent també s'han de preveure.

Per posar en marxa els programes i les actuacions del pla, s'ha de saber quins recursos estan disponibles. Una mala previsió dels recursos pot fer que no es puguin dur a terme o s'hagin de modificar les actuacions programades i, també, que els resultats dels objectius es puguin veure afectats.

Fase de temporalització

En la programació del pla, les actuacions s'han d'organitzar en el temps

Partint d'un objectiu general, es programem les actuacions previstes per a cada eix o àmbit d'actuació del PLJ, que ens duran a assolir els objectius específics. El calendari d'implementació es pot plasmar en una graella dividida per anys, quadrimestres, mesos i/o dies, marcant en quin moment s'han de dur a terme les actuacions i/o programes previstos per a cada àmbit d'actuació del Pla Local de Joventut.

EIX ESTRATÈGIC: EMANCIPACIÓ.		2023				2024				2025				2026			
ÀMBIT: OCUPACIÓ																	
OBJECTIU GENERAL	OBJECTIU ESPECÍFIC	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
Fomentar l'orientació professional per obtenir més èxit educatiu i acompanyar la població jove cap al món laboral.	Garantir un sistema d'orientació professional articulat.																
	Fomentar l'autoconeixement personal, l'adquisició d'habilitats i competències personals per a l'ocupació.																

Fase d'avaluació

Hi ha quatre moments per fer l'avaluació:

La primera és l'**avaluació inicial**, que serveix per considerar si la intervenció és necessària.

Segons Bradshaw, es poden identificar quatre tipus de necessitats:

- Necessitat normativa: la que fa referència al que és desitjable en polítiques de joventut i a les normes o lleis que s'han de complir.
- Necessitat experimentada: quan les necessitats o problemàtiques són percebudes com a "situació inadequada".
- Necessitat expressada: les que els i les joves manifesten com a mancances o problemàtiques i demanen que se'ls doni resposta.
- Necessitat comparada: quan es comparen serveis de diferents municipis o grups, infraestructures disponibles, projectes...

L'avaluació de les necessitats és el resultat de les necessitats detectades en l'anàlisi de la realitat juvenil. L'anàlisi de les polítiques locals de joventut i les conclusions de la diagnosi, orienten el disseny del pla amb la intenció de donar resposta a les necessitats prioritàries amb els recursos disponibles i sense repetir el que ja es fa.

L'avaluació dels processos s'han dissenyar com a part del pla amb la finalitat de poder redefinir i determinar si realment s'estan assolint els objectius previstos, que han de poder ser avaluats a través d'indicadors.

La finalitat de l'avaluació és revisar i millorar les accions i els seus resultats. Quan es dissenya s'han d'identificar els actors que hi participaran i plantejar les preguntes d'avaluació per saber què es vol avaluar dels diferents programes o projectes. A més, s'ha de definir com es recollirà la informació i quins seran els **indicadors**,¹⁰ preveient el temps i els recursos que seran necessaris.

L'avaluació ens ha d'ajudar a arribar als resultats que esperam i a millorar el procés. Per això, abans d'arrancar cap al camí de la millora s'han de redactar els criteris i els indicadors d'avaluació que ens permetran orientar-nos i ens ajudaran a avaluar els resultats que obtinguem. Ha de ser un procés sistemàtic i raonat, que comporti un aprenentatge.

Els criteris descriuen què es vol avaluar, són les característiques que ha de tenir una intervenció per considerar-la de qualitat. Responen a com han de ser els nostres objectius. I com que no són mesurables, cal la concreció de l'indicador.

Els indicadors són les variables que mesuren el grau de compliment del criteri. Hi pot haver més d'un indicador per a cada criteri. Perquè els indicadors puguin respondre si es compleix el criteri i com es veu han de partir d'accions que puguin ser observables.

En l'avaluació de la **implementació del pla o avaluació de procés** es considera si l'actuació s'està fent segons la planificació. Ajuda a trobar la diferència entre el que s'ha dissenyat i el que s'està fent per poder-hi introduir els canvis necessaris per assolir els objectius previstos.

¹⁰ [SIAPJove. Sistema d'indicadors per avaluar les polítiques municipals de joventut > Estructura > Descripció d'indicadors \(udg.edu\)](#)

[SIAPjove-llistat-simplificat.pdf \(udg.edu\)](#)

[Guies pràctiques sobre avaluació | ivalua](#)

Els criteris per **avaluar la implementació** serveixen per valorar si el pla es du a terme tal i com s'ha dissenyat, si seguim el disseny en qualsevol moment de la implementació o si ens desviam i en quins aspectes. Aquests criteris s'extreuen del disseny (recursos, calendari, espais que necessitam i que tenim previst usar, etc.) i són els indicadors amb els quals hem de comparar el que feim amb el que hem dissenyat (activitats que s'han fet, compliment del calendari, recursos humans i despeses, participació juvenil...).

Així, l'avaluació del procés es pot dividir en 3 fases:

1. S'indica de manera resumida què s'ha d'aplicar del pla i com està dissenyat (accions programades, recursos, planificació estratègica, metodologia).
2. Es recull de la informació sobre el registre de les activitats que s'han fet, quina recursos s'han usat, s'avaluen les accions.
3. La darrera fase és la comparació del que hem planificat amb el que hem dut a terme.

Per analitzar els resultats, la implantació de les activitats, el seu impacte i l'eficiència de la intervenció es du a terme **l'avaluació final o de resultats**. El disseny dels objectius és clau per a l'avaluació dels resultats.

Per recollir la informació que faciliti l'avaluació del pla es poden usar eines com les entrevistes, enquestes de valoració, bases de dades o eines informatitzades per fer el seguiment dels indicadors.

Per elaborar els criteris que farem servir per **avaluar els resultats**, s'han de tenir ben definits els resultats que es volen assolir. Amb els criteris hem de poder identificar les millores aconseguides en els diferents àmbits o eixos del pla. Això significa que entre el diagnòstic de les necessitats, els objectius previstos i els criteris d'avaluació hi ha d'haver cohesió.

Amb **l'avaluació de cobertura** analitzam si s'ha arribat a la població destinatària de la intervenció. Per poder fer-ne una valoració quantitativa ens pot ajudar dur un registre quantitatiu dels usuaris i beneficiaris reals dels programes.

En el cas dels criteris **d'avaluació de la cobertura**, és essencial conèixer les necessitats dels joves i concretar a quin perfil va dirigit cadascun dels projectes del pla.

Fase de Memòria

La memòria de les actuacions és un document en el qual hi apareixen les actuacions que s'han dut a terme per recollir la informació i les dades en el procés de diagnosticar la realitat de la joventut i les polítiques juvenils; durant el procés del disseny del pla i la seva implementació, i en el procés d'avaluació. L'estructura sol ser la d'un informe i acompanya la memòria del pla, on es presenten les dades que es consideren significatives i importants en relació amb el projecte en concret.

La finalitat de la memòria no és només exposar el que s'ha fet, sinó, també, explicar si s'han assolit els objectius previstos, com ha anat el procés per aconseguir-ho, si hi ha hagut resultats imprevistos i la implicació dels diferents agents, a més de deixar constància de qualsevol aprenentatge que pugui servir per millorar la gestió d'un pla nou en el futur.

Tot i que la memòria es redacta a la fi del projecte, es recomana anar recopilant la informació necessària al llarg de tot el procés. Convé fer-hi constar els aspectes que ens interessa avaluar per avançar en la millora de projectes i detectar els elements que han funcionat i els que s'han de replantejar.

La documentació generada durant les diferents actuacions (cartells, programes de mà, dossiers, fotografies i gràfics) s'han d'incloure en els annexos.

Per explicar de manera senzilla i visual les dades que es volen destacar, l'ús d'infografies poden ser un bon recurs. Aquests recursos visuals (imatges, gràfics, vídeos, etc.) faciliten la lectura de la informació, en faciliten la difusió a les xarxes socials i atreuen l'atenció en resumir en pocs minuts les accions més destacables.

Per elaborar la memòria s'ha de recollir la informació de manera sistemàtica i periòdica. Planificar aquesta recollida de dades i de documentació des de la diagnosi i el disseny fins a l'execució i avaluació del pla facilita l'organització final de la informació.

Perquè la memòria sigui útil i de qualitat, la redacció ha de ser clara i directa, s'hi han de poder incloure aportacions dels participants. I les dades aportades de manera objectiva han d'estar clarament separades de les percepcions que s'hi apuntin. Un altre aspecte que cal tenir en compte són els aspectes que han fet que el projecte hagi funcionat o no.

Una memòria elaborada de manera participativa fa que sigui més realista. És interessant que la memòria es faci entre diferents persones que hagin participat activament en els projectes/actuacions i altres persones que no hi hagin participat de manera directa, però que en són beneficiàries o usuàries. Així s'hi recullen punts de vista i opinions diferents.

Com a element de cohesió, la memòria pot ser posada en comú i ratificada entre totes les persones que han format part del pla.

4. BIBLIOGRAFIA

Elements decisoris per apostar pel pla local de joventut. Guia PLJ. (juny 2011)
https://www.diba.cat/c/document_library/get_file?uuid=c218782d-4b0c-4cd0-96a6-39858e26dc30&groupId=95670

Guia breu de tècniques i eines d'anàlisi per a les polítiques de joventut (2011).
https://www.ccmareme.cat/ARXIUS/2011/BUSCADOR JOVE/Guia_Breu_Tecnicas_Eines_Analisi.pdf

Guia d'elaboració de plans locals de joventut
https://cnjc.cat/storage/app/media/recursos/guia_delaboracio_de_plans_locales_de_joventut.pdf

Guia per elaborar la diagnosi del Pla Local de Joventut (2011)
<https://joventut.diba.cat/documents/guia-per-elaborar-la-diagnosi-del-pla-local-de-joventut>

Guia PLJ. Elements decisoris per apostar pel Pla Local de Joventut.
https://ejoventut.gencat.cat/web/.content/ejoventut/recursos/tipus_de_rekurs/documentacio/arxiu/document/guia_plj_diba.pdf (Accés: 14/02/2023).

MONTES, P. (2008) *Polítiques locals de joventut. Criteris, eines i recursos*. Barcelona: Diputació de Barcelona. https://llibreria.diba.cat/cat/llibre/politiques-locales-de-joventut-criteris-eines-i-recursos_42782

Orientacions per a l'elaboració del pla comarcal de de joventut (2018)
https://ejoventut.gencat.cat/web/.content/e-joventut/recursos/tipus_de_rekurs/documentacio/document/orientacions_pla_comarcal/Orientacions-elaboracio-Pla-comarcal-joventut-2018.pdf.

Orientacions per a l'elaboració d'un pla local de joventut (2011). Observatori Català de la Joventut. https://ejoventut.gencat.cat/web/.content/e-joventut/recursos/tipus_de_rekurs/documentacio/arxiu/document/orientacions_elaboracio_pla_local_joventut.pdf